

Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2026 för Stockholms Hamn AB

Innehållsförteckning

Inledning	3
Risköversikt	6
Internkontrollplan.....	15

Inledning

System för intern kontroll

Intern kontroll och ledningssystem

Intern kontrollen är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetets förbättringsarbete och skapar förutsättningar för att upprätthålla service med hög kvalitet. Den interna kontrollen bidrar också till att förebygga och upptäcka fel och brister samt att förhindra förluster och oegentligheter.

Stockholms Hamnars ledningssystem syftar till att vara ett stöd för att uppfylla bolagets uppdrag och ägardirektiv. Ledningssystemet består av huvudprocesser, stödprocesser och ledningsprocesser samt övergripande styrande dokument, rutiner och instruktioner. Bland dessa finns ett antal styrande administrativa riktlinjer och rutiner som gäller för hela bolaget, såsom rutiner för inventarier, riktlinjer för representation och gåvor, kriterier vid inköp av konsulter. Dessa genomlysas årligen.

Arbetet med intern kontroll

Bolagets internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Bolaget ska årligen fastställa ett aktuellt system för internkontroll, genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan.

Väsentlighets- och riskanalysen utgör grunden för arbetet med intern kontroll. Den är ett viktigt verktyg som används för att identifiera och minimera riskerna i verksamheten.

Väsentlighets- och riskanalysen ska utgå från bolagets väsentliga processer samt de obligatoriska processer som Stockholms Stadshus AB identifierat. Genom att identifiera och analysera risker i processer kan bolaget systematiskt stärka förebyggande hantering, minimera brister och minska risken för fel och oegentligheter.

Väsentlighets- och riskanalysen och internkontrollplan tas fram av processägare och beslutas av koncernledningen inför behandling i bolagsstyrelsen i samband med budget och verksamhetsplan.

Väsentlighets- och riskanalysen är en bolagsövergripande riskanalys med fokus på kvalitet. Operativa, verksamhetsnära risker såsom säkerhetsrisker, arbetsmiljörisker, miljörisker med mer omhändertas inom ramen för det systematiska arbetet för säkerhet, arbetsmiljö och miljö. Även affärsrisker, där bolaget inte har någon rådighet, är undantagna.

Internkontrollplanen syftar till att kvalitetssäkra bolagets processer och minska risken för fel och oegentligheter. Kontrollerna som beskrivs i internkontrollplanen bidrar till lärande genom att de ger underlag för förbättringar i väsentliga processer, samtidigt som de ger en bild av hur god den interna kontrollen är. Resultatet av genomförda kontroller ska dokumenteras och rapporteras till ansvarig chef i enlighet med bolagets system för intern kontroll. Efter avslutad kontroll dokumenteras resultatet och kommuniceras med ansvarig chef, som vid behov beslutar om nödvändiga förbättringsåtgärder.

Ansvar och rollerBolagsstyrelsen

Bolagsstyrelsen ska årligen:

- besluta som system för intern kontroll.
- besluta om en väsentlighets- och riskanalys.
- besluta om en internkontrollplan utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys.

Verkställande direktören

VD ska:

- rapportera till bolagsstyrelsen hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå nödvändiga åtgärder.
- säkerställa att bolagets chefer och medarbetare har kunskap om de lagar, föreskrifter, riktlinjer och rutiner som gäller för verksamheten samt om hur brister och avvikelser ska rapporteras.
- inom bolaget skapa förutsättningar för en arbetsplatskultur som främjar god intern kontroll.

Chef för Ekonomi och affärsstöd

Chefen för Ekonomi och affärsstöd svarar för att det finns ett fungerande regelverk inom ekonomi-, inköp-, personal- och administrativa området samt att en väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan tas fram varje år.

Chefer

Samtliga chefer ska:

- säkerställa att deras underställda medarbetare har kunskap om de lagar, föreskrifter, riktlinjer och rutiner som gäller för verksamheten samt om hur brister och avvikelser ska rapporteras.
- skapa förutsättningar för en arbetsplatskultur som främjar god intern kontroll.
- rapportera brister och avvikelser i enlighet med bolagets system för intern kontroll.

Medarbetare

Samtliga medarbetare ska:

- följa de lagar, föreskrifter, riktlinjer och rutiner som gäller för verksamheten.
- bidra till att skapa en arbetsplatskultur som främjar god intern kontroll.
- rapportera brister och avvikelser i enlighet med bolagets system för internkontroll.

Revisorer

Stadens lekmannarevisorer granskar koncernen utifrån verksamheten, ägardirektiven och de fastställda målen. De externa revisorerna, EY, granskar verksamheten utifrån den ekonomiska redovisningen samt förvaltningen av bolagen. Revisorerna kontrollerar att detta är korrekt och att företaget följer gällande lagstiftning samt att all redovisning till ägare och myndigheter är till fullo korrekt och genomförd.

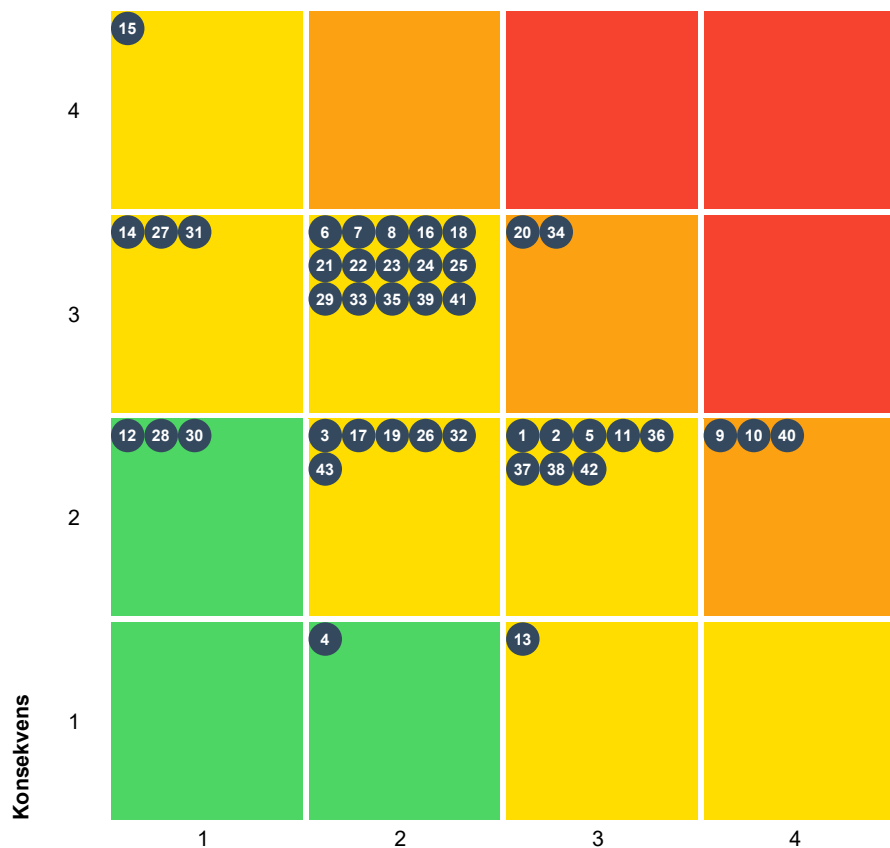
Rapportering av brister och avvikelser

I händelse av att brister och avvikelser i den interna kontrollen ska berörd chef informeras och rapportering ska ske i systemet för avvikelser- och incidenthantering, IA.

Uppföljning

I samband med verksamhetsberättelsen ska bolaget rapportera årets arbete med intern kontroll i systemet ILS-webb. Kontroller ska dokumenteras och analyseras. Vid eventuella avvikelser ska vidtagna åtgärder beskrivas.

Risköversikt

Kritisk
Hög
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig	Mycket hög
3	Betydande	Hög
2	Måttlig	Medelhög
1	Försumbar	Låg

Sannolikhet

5 Hög 34 Medium 4 Låg Totalt: 43

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Ekonomistyrning	Budget och uppföljning, investeringsstyrning	1	Budget och prognos har låg träffsäkerhet då verksamheten påverkas av förändringar i omvärlden Förebyggande hantering Egna marknadsanalyser, tät kontakt med kunder och ägare.	Medium (6)	
		2	Felaktig investeringskalkyl leder till felaktigt investeringsbeslut Förebyggande hantering Arbete sker i en etablerad investeringsprocess och underhålls- och investeringsråd fattar beslut om investeringar > 2 miljoner.	Medium (6)	Förstärk rutin för investeringskalkyl
	Penninghantering, fakturering, fakturahantering och medelsförvaltning	3	Fel uppstår i attestantflöde på grund av felaktig behörighet som följd av t ex personalomsättning och konsulter Förebyggande hantering Styrning av och rutiner för attestflödet. Delegering av attesträtten.	Medium (4)	
	Redovisning	4	Fel i årsbokslut, klassificeringsfel Förebyggande hantering Täta revisioner (delårsbokslut exempelvis), revision i god tid innan årsredovisningen ska vara klar så att korrigerig kan genomföras	Låg (2)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
		5	Risk för felkontering som följd av komplex struktur med många konteringsdimensioner Förebyggande hantering Ser över kontoplan och dimensionsuppsättningar för att minimera och korrigera antalet poster. Automatiseringar i ekonomisystemet. Ekonomienheten granskar och korigerar månadsvis tillsammans med ansvarig för kostnadsuppföljning.	 Medium (6)	
Etablera och underhålla kundrelationer och lönsamma affärer	Etablera och underhålla kundrelationer	6	Befintliga och potentiella kunder är involverade i kriminell verksamhet, korruption eller andra oegentligheter Förebyggande hantering Ordentliga bakgrundskontroller, kreditupplysningar mm.	 Medium (6)	
		7	Investeringsbudget begränsar möjligheten att tillgodose kunders krav och önskemål Förebyggande hantering Prioriteringar efter de mest lönsamma affärerna.	 Medium (6)	
	Strategiskt marknadsarbete	8	Obalans mellan affärssegment med stor tyngd på passagerartrafik Förebyggande hantering Arbete med att utveckla flera affärer inom andra segment	 Medium (6)	
		9	Olönsamma affärer och felprioriteringar i investeringar som följd av svaga kopplingar mellan kostnader och intäkt. Förebyggande hantering	 Hög (8)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Genomföra säkra, effektiva och hållbara fartygsanlöp			Förbättringsåtgärder för mer detaljerad kontering har genomförts		
		10	Svårt att identifiera lönsamma affärer på grund av bristande kostnadskontroll Förebyggande hantering Förbättringsåtgärder för mer detaljerad kontering har genomförts	 Hög (8)	
	Avsluta anlöp	11	Återkommande felaktig debitering av fartygstjänster pga manuell hantering och komplexa rutiner Förebyggande hantering Skriftliga rutiner (till främst trafikledningen, BTC) för enhetliga arbetssätt och kvalitetssäkring. Systemstöd.	 Medium (6)	
	Bevaka fartygets ankomst	12	Kaj är blockerad för anlöp till exempel pga kvarstad, karantän, haveri Förebyggande hantering Ha koll på djup, bärighet på kaj för att ha rätt underlag om fartyg behöver omrangeras/omlokaliseras	 Låg (2)	
		13	Kostnader till följd av ändringar/avbokningar av fartygsanlöp (främst kryssning) med kort varsel Förebyggande hantering Dialog med fartygets agent, 24 h regel i prislista där kostnader debiteras om ändring sker mindre än 24 h innan anlöp	 Medium (3)	
	Förbereda anlöp	14	Många detaljer/komplexa frågor att ta hänsyn till vid planering av anlöp som måste vara korrekta för att kunna ta emot och leverera	 Medium (3)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			tjänster till fartyg (tex elanslutning kryssning)		
			Förebyggande hantering Detaljerade förtöjningsplaner.		
	Systematiskt arbete inom kvalitet, miljö, arbetsmiljö och säkerhet	15	Hamnverksamheten uppfyller inte myndighetskrav t ex avseende sjöfartsskydd, miljö m m. Förebyggande hantering Bevaka förändringar i lagstiftning, stöd av branschorganisation. Specialister inom olika sakområden som stöttar (SBA, säkerhet/transportjurist farligt gods) verksamhet). Arbetssätt för att korrigera vid anmärkningar. Rutiner för att leva upp till myndighetskrav.	 Medium (4)	
	Tillhandahålla service och tjänster	16	Fel i anläggning/ramp som gör att kajen inte är brukbar och hindrar trafik Förebyggande hantering Flexibel utrustning som möjliggör att fartyg kan omlokaliseras.	 Medium (6)	
		17	Fel i beställning/leverans på felaktigt underlag eller mänskliga faktorn Förebyggande hantering Rutiner för beställning, systemstöd (Hamnportalen)	 Medium (4)	
Inköp	Avrop	18	Avrop från avtal som är felaktigt förlängda i inköpssystemet Förebyggande hantering Tät avstämning mellan bolagets upphandlings-/avtalssystem och Agresso inköp för att upptäcka felaktigheter.	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Avtal	19	Avtal följs inte upp på ett tillfredsställande sätt pga komplex avtalsstruktur och ansvarsfördelning Förebyggande hantering Rutin för årlig avtalsuppföljning på en bolagsövergripande nivå	 Medium (4)	Information till avtalsägare om avtalsuppföljning
	Upphandling	20	Resultatet av upphandlingar brister i kvalitet pga korta ledtider och tidspress Förebyggande hantering Detaljerade tidplaner. Påbörja upphandlingsprocessen i tidigt skede.	 Hög (9)	
Motverka otillåten påverkan	Förebygga otillåten påverkan	21	Anställd riskerar att påverka eller bli påverkad Förebyggande hantering Årlig bakgrundskontroll av medarbetare, mötesserie för medarbetare för att lyfta frågeställningar kring oegentligheter, "Ledningens uttalande" om oegentligheter samt rutiner.	 Medium (6)	
		22	Rekryterar någon som riskerar att påverka eller bli påverkad Förebyggande hantering Bakgrundskontroll vid rekrytering	 Medium (6)	
	Hantera otillåten påverkan	23	Medarbetare blir utsatt för hot Förebyggande hantering Identifiera hotfulla situationer där hit kan uppstå (t.ex. taxi) och göra riskbedömningar. Mötesserie för att lyfta frågor om otillåten påverkan och andra oegentligheter.	 Medium (6)	
		24	Medarbetare blir utsatt för mutor	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Mötesserie för att lyfta frågor om otillåten påverkan och andra oegentligheter. Information till leverantörer att bolaget inte tar emot gåvor.		
		25	Olämpliga relationer mellan leverantör och beställare Förebyggande hantering Bisysslor anmäls, kontroll mot Bolagsverket vart tredje år	 Medium (6)	
Motverka välfärdsbrott	Förebygga välfärdsbrott	26	Bristande rutiner för att förebygga välfärdsbrott Förebyggande hantering Rutiner och kontrollprogram är framtagna, bakgrundskontroller genomförs.	 Medium (4)	
	Hantera välfärdsbrott	27	Bolaget utsätts för välfärdsbrott Förebyggande hantering Kontrollprogram för att motverka välfärdsbrott.	 Medium (3)	
	Upptäcka välfärdsbrott	28	Rutiner och kontrollprogram följs inte Förebyggande hantering Rutiner och kontrollprogram finns framtagna. Kreditupplysningar och andra kontroller vid förlängning av avtal. Avtalsuppföljning.	 Låg (2)	
Personalhantering	Arbetsmiljö	29	Brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet Förebyggande hantering Etablerat arbetssätt inom arbetsmiljö.	 Medium (6)	
	Lönehantering	30	Ändringar av löner och kontonummer sker på ett felaktigt sätt Förebyggande hantering	 Låg (2)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Flera personer kontrollerar lönen: lönekontoret, HR, avdelningschef (granskar HR:s lön), vissa chefer Endast anställd eller HR får ändra kontonummer. Behörighetsstyrning i systemen.		
	Rekrytering	31	Diskriminering förekommer vid rekrytering Förebyggande hantering Kompetensbaserad rekryteringsprocess. Flera personer involverade i rekryteringen.	Medium (3)	
		32	Felrekrytering - anställer någon som visar sig inte ha rätt kompetens Förebyggande hantering Provanställning tillämpas i de allra flesta fall. Kompetensbaserad rekryteringsprocess (inklusive referenser). Flera personer involverade i rekryteringen.	Medium (4)	
Systematiskt informationssäkerhetsarbete	Fastställa krav genom informationsklassning	33	Bristande eller utebliven klassning av information Förebyggande hantering Klassningar genomförs enligt Stadens rutin.	Medium (6)	
	Fastställa lokal anvisning för informationssäkerhet	34	Bristande kännedom bland medarbetare om lokal anvisning och arbetssätt för informationssäkerhet Förebyggande hantering Lokal tillämpningsanvisning finns upprättad och har informerats om internt	Hög (9)	Informera om lokala hanteringsanvisning på intranätet
	Informationssäkerhet inom upphandlingsförfarande	35	Det ställs inga eller bristfälliga krav på informationssäkerhet i upphandlingar	Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Krav ställs i upphandling av främst system.		
	Lokal rutin för behörighetshantering	36	Behörighet kvarstår efter avslutad anställning eller förändrad roll Förebyggande hantering Förbättringsarbete avseende on- och offboarding pågår	Medium (6)	
	Rutin för incidenthantering	37	Bristande kunskap om rutin för incidenthantering Förebyggande hantering Rutin för incidenthantering finns i lokal hanteringsanvisning	Medium (6)	
Tillhandahålla ändamålsenliga och moderna hamnanläggningar och fastigheter	Drift av hamnanläggningar och byggnader	38	Myndighetskrav uppfylls inte i byggnader och anläggningar Förebyggande hantering Lagbevakningstjänst för att ha kontroll på myndighetskrav, inventera och dokumentera tillgångar, arbetar efter en struktur för uppföljning av myndighetskrav	Medium (6)	
		39	Otillräcklig beredskap (brist) för leveransbortfall av energi, medie (värme, kyla, vatten) och kommunikationer (väg, it) Förebyggande hantering Kritikalitetsanalys för anläggning/hamnar/hamndelar/komponenter. Riskanalys på systemnivå.	Medium (6)	
		40	Anläggningarna (t.ex. kajer, järnväg och byggnader) uppfyller inte funktionskrav	Hög (8)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Teknisk förvaltning av hamnanläggning och byggnader.		Förebyggande hantering Systematiskt arbete med tillgångsförvaltning		
		41	Brist på kritiska komponenter som krävs för att säkerställa anläggningarnas funktion Förebyggande hantering Påbörjat arbete med att inventera och köpa in kritiska reservdelar.	Medium (6)	
		42	Ökad och komplexare informations- och datahantering leder till svårigheter att hitta rätt information när den behövs. Förebyggande hantering Utvecklingsarbete för att strukturera delinformationsmängder och flöden.	Medium (6)	
	Utveckla och förbättra infrastrukturen	43	Investeringsprocess går i otakt med omvärlden Förebyggande hantering Upprättade arbetssätt i investeringsprocessen.	Medium (4)	

Internkontrollplan

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Kontroll
Etablera och underhålla kundrelationer och lönsamma affärer	Strategiskt marknadsarbete	1	Olönsamma affärer och felprioriteringar i investeringar som följd av svaga kopplingar mellan kostnader och intäkt. Förebyggande hantering Förbättringsåtgärder för mer detaljerad kontering har genomförts	Hög (8)	Genomgång och analys av sambandet mellan kostnader och intäkt i exempelaffär/avtal Genomlysning av affär/avtal som slutits under året, följa upp ursprunglig kalkyl.
					Granska investeringskalkyl inklusive underlag Granska investeringskalkyl samt

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskvärde	Kontroll
					hur affären följs upp i ekonomisystemet för fånga kopplingar mellan intäkter och kostnader. Granska underlag för investeringskalkylen.
		2	Svårt att identifiera lönsamma affärer på grund av bristande kostnadskontroll Förebyggande hantering Förbättringsåtgärder för mer detaljerad kontering har genomförts	 Hög (8)	Genomgång och analys av sambandet mellan kostnader och intäkt i exempelaffär/avtal Genomlysning av affär/avtal som slutits under året, följa upp ursprunglig kalkyl.
Inköp	Upphandling	3	Resultatet av upphandlingar brister i kvalitet pga korta ledtider och tidspress Förebyggande hantering Detaljerade tidplaner. Påbörja upphandlingsprocessen i tidigt skede.	 Hög (9)	Genomgång och analys av processen från avtalsstart via investeringsbeslut till upphandling Gå igenom processen och tidplaner i syfte att se om tidplanen skapar förutsättningar för kvalitativa upphandlingar
Systematiskt informationssäkerhetsarbete	Fastställa lokal anvisning för informationssäkerhet	4	Bristande kännedom bland medarbetare om lokal anvisning och arbetssätt för informationssäkerhet Förebyggande hantering Lokal tillämpningsanvisning finns upprättad och har informerats om internt	 Hög (9)	Kontrollera informationssäkerhetsutbildning Kontrollera att medarbetare har genomfört digital utbildning inom informationssäkerhet
Tillhandahålla ändamålsenliga och moderna hamnanläggningar och fastigheter	Teknisk förvaltning av hamnanläggning och byggnader.	5	Anläggningarna (t.ex. kajer, järnväg och byggnader) uppfyller inte funktionskrav Förebyggande hantering Systematiskt arbete med tillgångsförvaltning	 Hög (8)	Kontroll av vidtagna åtgärder i förhållande till underhållsplan Genomlysning per tertial att åtgärder ligger i fas med underhållsplanen. Granska arbetsordrar i IDUS i förhållande till underhållsplan.